

Sygn. akt I Ns 1926/15

POSTANOWIENIE

Dnia 19 listopada 2015 roku

Sąd Rejonowy w Gliwicach Wydział I Cywilny w składzie następującym :

Przewodniczący : SSR Grzegorz Korfanty

Protokolant : Sylwia Pordzik

Po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 19 listopada 2015 roku w G.

sprawy z wniosku **Ł. G.**

z udziałem T. P.

o stwierdzenie nabycia spadku po K. N.

postanawia

1. stwierdzić, że spadek po K. N., z domu K. (...), córce W. i P., zmarłej dnia 29 lipca 1984 roku w K., ostatnio stale zamieszkałej w G. na podstawie ustawy nabyły:

- córka Ł. G., z domu N., córka R. i K., w 1/2 części

- córka T. P., z domu N., córka R. i K., w 1/2 części

z tym, iż wchodzące w skład spadku gospodarstwo rolne nabyła córka Ł. G., z domu N., córka R. i K., w całości;

2. kosztami postępowania obciążyć uczestniczki postępowania w zakresie przez nie poniesionym.

SSR Grzegorz Korfanty

Sygn. akt I Ns 1926/15

UZASADNIENIE

W dniu 30 czerwca 2015 roku do tut. Sądu wpłynął wniosek Ł. G. o stwierdzenie nabycia spadku po K. N.. Wnioskodawczyni podała, iż w chwili śmierci K. N. była wdową, miała dwójkę dzieci, a to wnioskodawczyni i uczestniczkę postępowania T. P.. Zmarły mąż spadkodawczyni posiadał syna z innego związku małżeńskiego, przy czym K. N. nie przysposobiła syna zmarłego męża. W skład spadku wchodzi nieruchomości położone w G..

Na rozprawie w dniu 25 września 2015 roku wnioskodawczyni oświadczyła, że wobec faktu iż śmierć spadkodawczyni nastąpiła 29 lipca 1984 roku, kiedy obowiązywały przepisy nakazujące przy dziedziczeniu gospodarstw rolnych uznawać za gospodarstwo nieruchomość o powierzchni do 0,5 ha, wnosi o stwierdzenie, że wchodzące w skład spadku gospodarstwo rolne nabyła Ł. G. w całości.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

K. N. z domu K. (...), córka W. i P., urodzona w dniu (...) w G., ostatnio stale zamieszkała w G., zmarła dnia 29 lipca 1984 roku w K.. W chwili śmierci była wdową po R. N. i było to jej jedyne małżeństwo. Z tego związku małżeńskiego pochodzą dzieci - córka Ł. G. z domu N. i córka T. P. z domu N. (ur. (...)). Spadkodawczyni dzieci przysposobionych czy pozamałżeńskich nie posiadała. Testamentu nie sporządziła.

Dzieci spadkodawczyni nie składały oświadczenia o przyjęciu lub odrzuceniu spadku po niej oraz nie zrzekły się spadku w umowie ze zmarłą ani nie zostały uznane za niegodnych dziedziczenia.

(dowód: odpis skrócony aktu zgonu 4, odpis skrócony aktu małżeństwa k. 5-6, zapewnienie spadkowe i zeznania Ł. G. k. 15-15v, zeznania T. P. k. 15v)

W skład spadku po zmarłej wchodzi zabudowana domem mieszkalnym nieruchomość położona w G. przy ulicy (...), obejmującej działkę nr (...), o powierzchni 0,1511 ha, dla której Sąd Rejonowy w Gliwicach prowadzi księgę G. Tom VIII Wykaz 245 oraz nieruchomość rolną położoną w G. przy ulicy (...), parcela nr 27, o powierzchni 0,5118 ha, dla której Sąd Rejonowy w Gliwicach prowadzi księgę wieczystą G. Tom VIII Wykaz 595.

Ł. G. od 1980/1982 roku pracowała na gospodarstwie rolnym położonym przy ulicy (...). Wcześniej na gospodarstwie pracowała T. P.. Ł. G. pracowała na gospodarstwie codziennie po pracy. Na tym terenie siała zboże - pszenicę, żyto - oraz sadiła ziemniaki. Płody rolne przeznaczała na własne potrzeby oraz przekazywała matce. Wnioskodawczyni do 1997 roku regulowała składki na ubezpieczenie rolnicze.

Wnioskodawczyni oraz uczestniczka postępowania nie mają wykształcenia rolniczego, nie ukończyły kursów rolniczych. Siostry nie są niepełnosprawne.

(dowód: zapewnienie spadkowe i zeznania Ł. G. k. 15-15v, zeznania T. P. k. 15v, decyzja k. 7, odpis księgi wieczystej Tom XVIII wykaz 595 k. 18, wypis z rejestru gruntów wg stanu na dzień 12.02.2015 r. działki (...) k. 19, a nadto dokumentów zgromadzonych w aktach Sądu Rejonowego w Gliwicach sygn. I Ns 3526/14, a w szczególności zaświadczenia k. 8, decyzji z 04.02.2010r., kserokopii akt k. 48-53)

Powyższy stan faktyczny ustalono na podstawie powołanych powyżej dowodów, w tym dokumentów załączonych do akt sprawy, zapewnienia spadkowego i zeznań wnioskodawczyni oraz zeznań uczestniczki postępowania.

Sąd zważył, co następuje:

Wobec nie sporządzenia przez spadkodawczynię testamentu, dziedziczenie po niej nastąpiło w drodze ustawy.

Zgodnie z art. 931 § 1 k.c. w brzmieniu obowiązującym w dacie otwarcia spadku (tj. w dniu 29 lipca 1984 roku), w pierwszej kolejności powołane są z ustawy do spadku dzieci spadkodawcy oraz jego małżonek; dziedziczą oni w częściach równych. Jednakże część przypadająca małżonkowi nie może być mniejsza niż jedna czwarta całości spadku.

Zgodnie z art. 1012 k.c. spadkobierca może bądź przyjąć spadek bez ograniczenia odpowiedzialności za długi (przyjęcie proste), bądź przyjąć spadek z ograniczeniem tej odpowiedzialności (przyjęcie z dobrodziejstwem inwentarza), bądź też spadek odrzucić.

Art. 1015 § 1 k.c. stanowi, iż oświadczenie o przyjęciu lub o odrzuceniu spadku może być złożone w ciągu sześciu miesięcy od dnia, w którym spadkobierca dowiedział się o tytule swego powołania. Zgodnie z § 2 zdanie 1 brak oświadczenia spadkobiercy w powyższym terminie jest jednoznaczny z prostym przyjęciem spadku.

Biorąc pod uwagę treść odpisów skróconych aktu zgonu spadkodawczyni, aktu małżeństwa wnioskodawczym i uczestniczki, jak również treść złożonego przez wnioskodawczynię zapewnienia spadkowego i zeznań uczestniczki postępowania, Sąd stwierdził, iż spadek po zmarłej K. N. przypadł jej dzieciom - Ł. G. z domu N. i Teresie P. z domu N.. Udział spadkobierców jest przy tym równy i wynosi po 1/2 części.

Wobec faktu, iż spadkodawczyni zmarła 29 lipca 1984 roku, a w skład spadku po niej wchodzi gospodarstwo rolne - nieruchomość położona w G. przy ulicy (...) stanowiąca pole uprawne, dla której prowadzona jest księga wieczysta G. Tom VIII Wykaz 595, Sąd miał obowiązek orzec również o nabyciu tego gospodarstwa rolnego.

Z materiału dowodowego zgromadzonego w tej sprawie wynika, iż opisana nieruchomości stanowi rolę, o powierzchni 0,5118 ha. Zgodnie zaś z § 1 ust. 1 i 3 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 28 listopada 1964 roku w sprawie przenoszenia własności nieruchomości rolnych, znoszenia współwłasności takich nieruchomości oraz dziedziczenia gospodarstw rolnych (Dz. U. z dnia 9 kwietnia 1983 r.), nieruchomości uważa się za rolną, jeżeli jest lub może być użytkowana na cele produkcji rolnej, nie wyłączając produkcji ogrodniczej, sadowniczej i rybnej; nie uważa się za nieruchomości rolną nieruchomości należących do tej samej osoby lub osób, jeżeli ich łączny obszar nie przekracza 0,5 ha. Stąd koniecznym było, zgodnie z obowiązującymi w chwili zgonu spadkodawczyni art. 1058 k.c., art. 1059 k.c. i art. 1066 k.c., orzeczenie również odnośnie nabycia gospodarstwa rolnego, wchodzącego w skład spadku po niej.

Zgodnie z art. 1059 k.c., spadkobiercy dziedziczą z ustawy gospodarstwo rolne, jeżeli w chwili otwarcia spadku:

- 1) odpowiadają warunkom wymaganym dla nabycia własności nieruchomości rolnej w drodze przeniesienia własności albo
- 2) są małoletni bądź też pobierają naukę zawodu lub uczęszczają do szkół, albo
- 3) są trwale niezdolni do pracy.

Natomiast w myśl art. 160 § 1 k.c. własność nieruchomości rolnej lub jej części może być przeniesiona na rzecz osoby fizycznej tylko wtedy, gdy nabywca:

- 1) stale pracuje w jakimkolwiek gospodarstwie rolnym bezpośrednio przy produkcji rolnej
albo
- 2) ma kwalifikacje do prowadzenia gospodarstwa rolnego.

Z materiału dowodowego zgromadzonego w niniejszej sprawie wynika, iż wnioskodawczyni w chwili otwarcia spadku (tj. w dniu śmierci K. N.) stale pracowała w gospodarstwie rolnym - na nieruchomości położonej przy ulicy (...). Podkreślić należy, że okoliczność ta wynikała nie tylko z zeznań Ł. G., ale również uczestniczki postępowania. T. P. przyznała, że od 1982 roku na gospodarstwie rolnym pracowała jej siostra. Jednocześnie podała, że ona sama tego rodzaju prace wykonywała, jednakże miało to miejsce w okresie wcześniejszym, bowiem przed 1982 rokiem. Nadto, jak wynika z przeprowadzonego w sprawie postępowania dowodowego T. P. nie jest osobą niepełnosprawną, w chwili otwarcia spadku nie była osobą małoletnią. Nie ma również wykształcenia rolniczego ani stosownych uprawnień.

W konsekwencji, wyłącznie wnioskodawczyni spełnia ustawowe przesłanki dziedziczenia gospodarstw rolnych. Stąd też jedynie Ł. G. nabyła wchodzące w skład spadku po zmarłej K. N. gospodarstwo rolne w całości.

Z uwagi na powyższe i na podstawie wskazanych powyżej przepisów Sąd stwierdził, iż spadek po zmarłej K. N. nabyły na podstawie ustawy wnioskodawczyni i uczestniczka postępowania, każda w 1/2 części, przy czym wchodzące w skład spadku gospodarstwo rolne nabyła w całości wnioskodawczyni.

O kosztach orzeczono na podstawie art. 520 § 1 k.p.c., który stanowi, iż każdy uczestnik postępowania ponosi koszty związane ze swoim udziałem w sprawie.

SSR Grzegorz Korfanty